

Sygn. akt III UK 200/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania G. K.
od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
o zwrot nienależnie pobranego świadczenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 9 kwietnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 3 grudnia 2013 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 3 grudnia 2013 r. oddalił apelację skarżącej wnioskodawczynie G. K. od wyroku Sądu Okręgowego w R. z 24 maja 2013 r., którym oddalono jej odwołanie od decyzji pozwanego z 26 października 2012 r., wstrzymującej wypłatę emerytury rolniczej i zobowiązującej do zwrotu świadczenia za okres od 1 września 2009 r. do 31 sierpnia 2012 r. Ujawniono, że skarżąca miała okresy ubezpieczenia w systemie powszechnym (ZUS), które zmniejszały jej rolniczy staż emerytalny. Sądy decyzję pozwanego uznały za prawidłową. Pozwany po uzyskaniu od ZUS dokumentów, potwierdzających posiadanie przez wnioskodawczynię okresów pracowniczego ubezpieczenia w okresach wskazanych, jako okresy pracy w rolnictwie, nie miał możliwości innego postąpienia. W świetle art. 20 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 r. nie zalicza się do okresów wymaganych

do emerytury rolniczej, okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu w systemie powszechnym (wyrok Sądu Najwyższego z 9 marca 2011 r., III UK 83/10). Wyłączenie okresów zatrudnienia spowodowało brak wymaganego stażu do emerytury rolniczej. Powstała nadpłata objęta obowiązkiem zwrotu.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zarzucono niezrealizowanie funkcji rozpoznawczej i kontrolnej (uchwały Sądu Najwyższego z 23 marca 1999 r., III CZP 59/98 i z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07). Funkcja rozpoznawcza Sądu drugiej instancji „została zaniechana poprzez wadliwe przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego mającego na celu ustalenie wszystkich istotnych okoliczności sprawy oraz brak zbadania zasadności żądań oraz zarzutów przedstawionych w apelacji czego konsekwencją było m.in. zastosowanie przez Sąd art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (...) i zobowiązanie wnioskodawczynie do zwrotu na rzecz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - Oddział Regionalny w R. nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 września 2009 r. do 31 sierpnia 2012 r., w sytuacji, gdy wnioskodawczynie swoim zachowaniem nie wyczerpała żadnej z przesłanek wskazanych w tymże przepisie”. Nie zrealizowano funkcji kontrolnej, gdyż „rozpoznanie apelacji ma (powinno) doprowadzić do naprawienia wszystkich błędów sądu pierwszej instancji, ewentualnie także błędów stron, co w niniejszym postępowaniu nie miało miejsca”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Skarga kasacyjna nie jest zwykłym (powszechnym) środkiem zaskarżenia, co tłumaczy i uzasadnia funkcję przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Skarżąca nie wykazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Ogólne odwołanie się do uchwał Sądu Najwyższego i funkcji kontrolnej oraz rozpoznawczej sądu drugiej instancji niewiele wnosi, gdyż nie przekłada się na zasadne (konkretne) zarzuty naruszenia prawa procesowego lub materialnego.

Przepis art. 382 k.p.c. jest naruszony, gdy sąd pomija zebrany materiał. Tu zaś skarżąca nie wskazuje jaki materiał został pominięty, innymi słowy jakie dowody (fakty) były znaczące w sprawie i zostały pominięte. Skarżąca nie kwestionuje ustalenia i oceny, że okresy ubezpieczenia w systemie powszechnym (ZUS) wyłączały okresy ubezpieczenia w systemie rolniczym (KRUS). Art. 382 k.p.c. nie obejmuje też wszystkich reguł postępowania dowodowego, jako że istotne są dalsze (szczególnie przedmiotowo) przepisy dotyczące dowodów i ich prowadzenia – przykładowo art. 217 § 3 k.p.c., 227 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c. We wniosku skarżąca nie zarzuca naruszenia tych przepisów. Na etapie przedsądu nie ocenia się zarzutów podstaw kasacyjnych, gdyż stanowią odrębny element skargi i podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu jej do rozpoznania. Skoro skarżąca nie podważa stanu faktycznego na którym oparto zaskarżony wyrok, to wiąże on w ocenie zarzutu materialnego. Ten zaś obejmuje tylko art. 84 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, co nie jest wystarczające, jako że zasadniczą podstawę negatywnego rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 20 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przepis tego skarżąca nie wskazuje we wniosku o przyjęcie skargi (także w podstawie kasacyjnej nie zarzuca jego naruszenia). Metodycznie i merytorycznie brak jest więc podstaw do stwierdzenia, że wniosek wykazuje zasadną podstawę przedsądu.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).